

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp — HE 1/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2026 lisätalousarvioksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2026 lisätalousarvioksi (HE 1/2026 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Valtiovarainvaliokunta (VaVM 1/2026 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan vuoden 2026 lisätalousarvion:

Vuoden 2026 lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11

euroa

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-952 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	-629 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, vähennystä	-629 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	-323 000 000
01. Arvonlisävero, vähennystä	-323 000 000

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

Osasto 15

15. LAINAT	1 389 902 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	1 389 902 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	1 389 902 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

437 902 000

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23

euroa

23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	—
01. Hallinto	—
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-300 000
26. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	300 000

Pääluokka 24

24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	—
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	—
69. Tuki Ukrainalle (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 800 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	4 800 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 800 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	—
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)	—

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	400 482 000
01. Hallinto	402 000 000
88. Osakehankinnat (kiinteä määräraha)	402 000 000
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	—
02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	-1 518 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-1 518 000

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	420 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	239 000
05. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	239 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	181 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha), lisäystä	181 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 200 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	6 200 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	6 200 000
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	—
21. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	26 000 000
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	20 000 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
41. Energiatuki (arviomääräraha)	—
30. Työllisyys ja yrittäjyys	6 000 000
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	—
01. Hallinto	200 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	300 000
04. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen	-500 000
36. Valtionavustus sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)	—
38. Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-500 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

437 902 000

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentilta vähennetään 629 000 000 euroa.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentilta vähennetään 323 000 000 euroa.

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 1 389 902 000 euroa.

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 300 000 euroa.

26. Saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin psykososiaalisen tuen järjestämisestä aiheutuviin menoihin.

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

69. Tuki Ukrainalle (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahan käyttäminen Finnfundin toteuttaman erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen enintään 80 % Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentissa tarkoitettujen sitoumusten piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteisen pääomamäärän vasta-arvosta enintään 20 000 000 euroa poistetaan.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 800 000 euroa.

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Pohjoisen ohjelma - hankkeesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin.

Vuoden 2025 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 4 800 000 euroa.

10. Sotilaallinen maanpuolustus

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Laivue 2020 -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 139 000 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2018—2029 enintään 1 611 505 000 euroa.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

88. Osakehankinnat (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 402 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää osakehankintoihin valtioenemmistöisissä strategisen intressin yhtiöissä.

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että päätösosan toinen kappale poistetaan.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 518 000 euroa.

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

05. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 239 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 234 000 euroa avainalojen vauhdittamiseen ja osaamisen vahvistamiseen (RRF pilari3) ja 5 000 euroa paikallisiin tutkimusinfrastruktuureihin (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 181 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 4 000 000 euroa avainalojen vauhdittamiseen ja osaamisen vahvistamiseen (RRF pilari3) ja 3 320 000 euroa paikallisiin tutkimusinfrastruktuureihin (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että poistetaan mahdollisuus käyttää elpymis- ja palautumissuunnitelmaa varten varattua määrärahaa rahoitushauista aiheutuviin toimeenpanokustannuksiin ja henkilöstön palkkausmenoihin.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 200 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää sijoituksiin liikenne- ja viestintäministeriön enemmistöomistuksessa olevan Länsirata Oy:n osakepääomaan tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Maksettavaa pääomaa saa käyttää Länsirata Oy:ssä rakentamishankkeen kustannuksiin, jotka koskevat osakassopimuksessa kirjattujen yhteysvälien rakentamissuunnittelua ja rakentamista. Valtion omistusosuus Länsirata Oy:ssä on vähintään 50,1 %. Valtio ei luovuta miltään osin päätösvaltaansa Länsirata Oy:lle taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävässä asioissa.

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että liikenne- ja viestintäministeriö oikeutetaan allekirjoittamaan Länsirata Oy:n rakentamisvaihetta koskeva osakassopimus siten, että valtion rahoitusosuus hankkeen kustannuksista on enintään 385 000 000 euroa edellyttäen, että muut omistajat rahoittavat hanketta vähintään 385 000 000 eurolla.

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut

21. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Liikenne- ja viestintävirasto oikeutetaan solmimaan viisivuotinen vuokrasopimus valtion omistaman henkilöjunaliikenteen kalustoyhtiön kanssa siten, että siitä aiheutuu menoja vuosina 2026—2030 enintään yhteensä 76 000 000 euroa.

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2026 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 697 920 000 eurolla.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtuutta saa yhdessä momentin 32.20.44 määrärahan kanssa käyttää vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenotto -hankkeille enintään 40 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa ja valtuutta saa käyttää kasvu- ja työllisyyspaketin toteuttamiseen liittyviin IPCEI-hankkeisiin.

41. Energiatuki (arviomääräraha)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2026 saa tehdä uusia sitoumuksia enintään 57 900 000 eurolla.

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

30. Työllisyys ja yrittäjyys

42. *Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2026 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä enintään 19 000 000 eurolla.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. *Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. *Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen

36. *Valtionavustus sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 1 025 000 euroa valtionavustuksen maksamiseksi Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueiden ruotsinkielisten palvelujen määräaikaiseen kehittämishankkeeseen.

38. *Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)*

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Eduskunnan kirjelmä EK 8/2026 vp

Eduskunta on päättänyt, että nyt hyväksytyä vuoden 2026 lisätalousarviota sovelletaan 10 päivästä maaliskuuta 2026 alkaen.

Helsingissä 4.3.2026

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri